

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

★ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ★

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... .. 840 Lej.
Fél évre ... .. 420 Lej.
Negyed évre ... .. 210 Lej.
Havonta ... .. 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Olcsóbb buza.

A közgazdasági frontról kedvező hadijelentés érkezik: olcsóbb lett az új buza és kilátás van újabb olcsóbbodásra is. A három nappal ezelőtti 1080 lejes új buza ma már 1020—980 lejes áron kapható és az összes gabonafrontokról az a hír érkezik, hogy az idén nem lesz kenyérgond és — talán nem kell ennünk 18 lejes kenyeret. Milyen szép szó is ez: „olcsóbb lesz.” Olyan jól esik hallani a fülnék, hiszen tizenegy esztendő óta már ki van törölve ez a szó a szótárunkból, helyét a rettenetes melodiájú „drágább” és „mégdrágább” foglalta el. Esztendők óta ez az első nyár, amikor nem rémülettel és kétségbeeséssel nézünk az elkövetkező tél elé és ez adja eifanyarodott szívünknek a nagy biztatást: hátha ismét közelebb jutunk egy lépéssel a béke felé. Hátha ez az új buza, ez az olcsóbb új buza meghozza már az annyira óhajtott normális életnek a hajnalát.

A magyar nyelvnek, az ősi és város által még meg nem mérgezett magyar nyelvnek a buzára és magtermő testvéreire van egy szép kifejező szava: „élet.” Felületes hallásra az ember nem is gondolná, hogy milyen mély közgazdasági bölcsesség van ebben a szóban. A kenyérmagvak és ezek között első sorban a buza jelent nekünk az életet, a kenyérmagvak ára döntő befolyással van az élet olcsóságára vagy drágaságára. A buza adja a lisztet és a liszt a kenyeret, a mi minden napi legfőbb táplálékunkat. A legfontosabb termelőgép maga az ember, ennek az üzeme lesz olcsóbb az olcsóval. A buza ára belekalkulálódik mindenbe. Igaz, hogy a sok átkozott év alatt már sok reménységünk fordult a vízszájára, mire valóság lett belőlük. A közgazdasági-tudomány legbölcsőbb megállapításai pedig furcsa vitustáncot jártak az utolsó időkben, mert megtörtént az az eset, hogy volt buzánk bőségesen és mégis eheletlen és drága kenyeret kellett enniünk. Ez rendszerint mindig olyankor volt, amikor a közgazdaságba beleszólt a politika és ez a politika szükre szabta a szájunk elé kerülő kenyéradagot.

Idén nemcsak nálunk, hanem az egész világon pompás termésre van kilátás és pedig nemcsak buzában, hanem minden termékben is. Az olcsó buzának tehát az egész világon rá kell feküdnie az életre s az acélós, súlyos gabona szemeknek le kell nyomniok a drágaságot. Le kell nyomniok a spekulációt, politikát, drágaságot és ennek az „életnek” el kell hoznia az annyira óhajtott és remélt igazi életet . . .

A kisantant megakadályozza Ausztria csatlakozását. — Radicsék meg- egyeztek Pasiccsal. — Aradi tanu- lomás a Kosztká—Valerián-gyilkosság- ban. — Olcsóbb lesz az új buza. — Rablóvilág a régi királyságban. — Halálra ítélték a haigéri tömeggyilkost. — Oreg Ledererné látni sem akarja menyét. — Új árvízveszedelem fenyegeti Aradot. — A sikkasztó gyermekkorházi gondnok ügye. — Reinitz készül a fő- tárgyalásra. — Bratianu pénzügy- minisztert tanunak idézik Aradra.

Écuadorban államcsíny tört ki.

Quitoból táviratozzák: Ecuador valamennyi városában ma egyszerre államcsíny tört ki. A köztársaság elnökét, a miniszter elnököt és a hadsereg főparancsrahát elfogták.

Visszatelepítik a külföldi románokat.

Bratianu Vintila pénzügyi tárgyalásai. — Tizennyolc havi katonai szolgálat. — A CFR. villamosítása.

(Bucuresti, július 14.) A kormány elhatározta, hogy a kadrlateri állami földeket parcellázza, felerészben a földosztásban nem részesült okirályságbeli parasztok és felerészben a Macedóniából visszatelepülő románok között, akiket a Durostor nevű gőzös hoz hazá Szalonikiból. A macedóniai román családok első csoportja már július végén megérkezik Constanzába.

Az Adeverul értesülése szerint Bratianu Vintila pénzügyminiszter személyesen tárgyalni fog Londonban és Párisban és lehetséges, hogy Rómát is felkeresi. A pénzügyminiszter amerikai utazása még nem bizonyos, mert előzőleg egy külön bizottságot hívnak össze, amelynek tagjai lesznek Eftimiu Antonesc, Zanceanu és Grigore Dumitrescu, utóbbi a bucaresti-i nagybancok képviselőjében. Ez a bizottság tárgyalni igyekszik az amerikai kormánnyal, hogy megállapítsa, tulajdonképpen mik az Egyesült Államok követe- lései háborús adósságok címén és ebből mennyi esik Romániára. Amennyiben a bizottság lépései sikerrel járnak, akkor Bratianu

Vintila Amerikába is elutazik, hogy a félbeszakadt tárgyalásokat folytassa.

A hadsereg reorganizálására kiküldött bizottság végleg elkészítette az ujoncozásra vonatkozó törvényjavaslatot, amely szerint az aktív katonai szolgálat 18 hónapig tart az összes fegyverne- meknél, kivéve a haditengerésze- tet, ahol két évig kötelező a szol- gálat.

Az Adeverul szerint a liberális pártban újból az a hír terjedt el, hogy szeptemberre szakadás várható a nemzeti pártban. A lap úgy tudja, hogy ennek az elszakadási akciónak Goldis László volt miniszter a vezére.

Constaninescu Tancred ipar és kereskedelmi miniszter megcáfolja azt a hírt, hogy a svájci konzorciummal a CFR. villamosi- tása ügyében megindított tárgya- lások megszakadtak volna. A tárgyalások a legjobb uton halad- nak és még ebben a hónapban Bucurestiben összeül egy idegen mérnökökből álló bizottság a végleges program és a szüksé- ges munkálatok megállapítása végett.

Volt magyar külügyminiszter Romániában.

Tegnap délután a budapesti gyorsmal Oradea-Maren átutazott gróf Batty Miklós, az ismert magyar művészlelkű mágnás és volt külügyminiszter: a kolozsmegyei Választon levő birtokára ment. Nemrégiben az erdélyi sajtót bejárta a hír, hogy gróf Batty Miklós végleg Erdélyben óhajtott letelepedni. A volt külügyminiszter a hozzáintézett érdeklődő kérdésekre kijelentette, hogy Erdélybe való visszatelepülésről egyelőre minden szó. Diplomáciai utlevéllel jött rokonai meglátogatására és minősége két hetet tölt Romániában, azután pedig visszautazik Budapestre.

Gyors tempóban folyik a Ruhrvidék kiűritése.

(Berlin, július 14.) Az elmúlt éjszaka a francia megszálló csapatok kiűritették Gelsenkirchent. A kiűrités híre óriási lelkesedést keltett a fővárosban, különösen azért, mert a megszálló csapatok közül elsőnek a színesek hagyták el a várost. Július 31-én éjjel tizenkét óráig az összes megszálló csapatokat visszavonják a Ruhr-vidékről.

Otven jelentkező

az aradiak zarándokutjára Szeptember közepén indul utnak a zarándokcsapat, amelyben felekezeti különbség nélkül mindenki résztvehet

(Saját tudósítónktól.) Jelen- tettük, hogy az aradi római kato- likus plébániahivatal — az első zarándoklat nagy sikerén felbuz- dulva, de meg a közönség köréből jövő kívánságoknak engedve — második zarándoklatot szervez Olaszországba, amely annál na- gyobb érdeklődésre tarthat szá- mót, mert ezuttal másvallásuak is résztvehetnek a kirándulásban. Az eddigi tervek szerint a zarán- dokcsapat szeptember hónap má- sodik felében, valószínűleg tizen- hatodikán indul utnak. A zarán- doklat tartamát tizenöt napra ter- vezik, amelyből két napot Velen- cében, egy napot Firenzében, félnapot Páduában, öt napot pedig Rómában töltenek és ez idő alatt a csapat tagjai külön kihallgatáson jelennek meg a Vatikánban. A kirándulásban résztvevők meglátogatják még Assisit és Nápolyt, ahonnan ki- rándulnak a Vezuvhoz, Sorrentó- ba, Capri szigetére és Pompei- be. Az érdekes és változatos utat a zarándokok Aradtól-Aradig köz- vetlen kocsival teszik meg gyors- vonaton. A tizenöt napi ut teljes elátással, utazással együtt má- sodosztályon tizenhétezer lejbe, harmadosztályon 12.500 lejbe ér- rül. A zarándoklatot Orlich Al- fonzó minoritarendi generális fo- gadja Rómában, s ő készíti el a zarándoklat teljes programját. Orlich Alfonzó különben augusz- tus 6-án Aradra érkezik és az aradi minoritáknál tölt néhány na- pot. A minoritarendi generális ugyanekkor meglátogatja az ösz- szes romániai minoritarendháza- kat. A római zarándokut résztve- vőit Wild Endre és Monay Ferenc minorita lelkészek kísérik el az olaszországi utra. A zarándoklat- ra eddig ötvenen jelentkeztek.

A Maros árad.

Komoly árvízveszedelem fenyeget. A talajvíz elöntötte a nyári színházat.

(Saját tudósítónktól.) A Maros vize Aradon tegnapi óta mára ismét veszedelmes mértékben emelkedett. A ma délelőtti mérés 160 centiméter áradást mutat és a városi mérnök hivatal által kiküldött megfigyelők szerint a víz áradása szemléletesebb mutatókhoz. A mérnöki hivatal táviratilag kérdést intézett a Maros mentén lévő községekhez az ottani vízjárásra vonatkozólag. A válaszok ma megérkeztek és mindenütt újabb áradást jelentenek. A város már megtette a legszükségesebb intézkedéseket egy esetleges árvízveszedelem megakadályozására. A töltések kijavítása folyik és előkészületek történtek a Neptun vizen lévő építményeinek lebontására, amelyre akkor kerül a sor, ha további nagyobb mérvű áradás mutatkozna. Sarkad városrészben, Gáiban és Micalacán a talajvíz több pincét és mélyebben lévő lakásokat elöntött. A talajvíz behatolt az aradi nyári színházba is, ahol már megtörténtek a kellő lépések a víz kiszivattyúzására. A délutáni órákban a Maros ismét áradt és Erdélyből hatalmas felbőszakadásokat jelentettek. Hivatalos körök megállapításai szerint évtizedek óta nem volt példa arra, hogy július hónapban a Maros vízjárása ilyen magas legyen.

Rablóromantika

a régi királyságban.

Vakmerő módon kiraboltak egy adópénztárost.

(Bucuresti, július 14.) A regátban ismét feltámadt a régi betyárromantika: Munteanu és Tomascu hírhedt és rettegett rablóvezérek szabadon garázdálkodnak. Széles csendőrgyűrű fonódott már körüjük, de a vakmerő rablók egyáltalán nem törődnek az üldözéssel és a legváratlanabb időben bukkannak egyes községekben. Leginkább a Prahova és Dombovita megyéket tiszteik meg és már valószínűleg szövédkor körüjük. Vasárnap délután berándultak Cobia községbe, egyenesen az adópénztáros házába mentek. A faluban éppen gyűlés volt, mindenki azon volt és erről a rablók valószínűleg már előzőleg értesültek, mert a legnagyobb nyugalommal mentek végig a falu utcáin. Az adópénztárosnál két vendég időzött, akik a pénztáros leányával társalogtak, maga a házigazda szintén a gyűlésben volt. A rablók a két vendéget megkötözték, majd kérték a lánytól a begyűlt adókat. A halálraijedt leány kijelentette, nem tudja, hol van a pénz, várják meg az apját és kérik attól. A rablók erre a legnagyobb lelki nyugalommal helyfoglaltak, kitűnő vacsorát készíttettek a leánnyal és hozzá finom borokat is ittak. A vacsorához meginvitálták a jelenlevő megkötözött vendégeket is. Estefelé megérkezett a pénztáros, akit a rablók udvariasan helyvel kínáltak meg, majd felszóltatták, hogy adja át nekik a begyűlt 175 ezer lejnyi adót. Az adópénztáros kijelentette, hogy csak 35 ezer lej van nála, a többit már beszolgáltatatta az adóhivatalnak. A ban-

diták erre sajnálkozva elfogadták ezt az összeget is. Távozás előtt még választékosan modorban előadást tartottak arról, hogy milyen a rablómesterség 1925-ben, majd felpattantak rejtékhelyen tartott lovaikra és elmenekültek a hegyek közé. Mire a megrémült

emberek ijedségükből felocsúdtak, már árkon-bokron tul voltak. A csendőrség erőiesen üldözi a rablókat, de nem sok remény van a kézrekerítésükre, mert a lakosság jóban van velük és idejekorán értesíti őket az üldöző hatóságok minden mozdulatáról.

Oroszország békül Angliával.

Londonból táviratozzák: Rakovszky, az orosz szovjet-köztársaság jamaikai nagykövete ma negyven percig tartó látogatáson volt Chamberlain külügyminiszternél. Távozása után a Reuter Távirati Iroda munkatársának kijelentette, hogy a megbeszélés eredményével rendkívül meg van elégedve.

Lederer német nem látogatja meg az anyósa

Lederer Jánosné fia megrontójáról, meg Kodalkákról. — A gyilkos főhadnagy nem érti, miért ítélték halálra, amikor máskor mindig dicsőretet kapott gyilkosságaiért.

(Budapest, július 14.) A halálraítélt Lederer Gusztávné — mint emlékeztető — az ítélet kihirdetése után engedélyt kért arra, hogy anyósa — aki, mint megírjuk, jelenleg Budapesten tartózkodik — meglátogathassa őt a fogházban. Az engedélyt megkapta, közben azonban fegyelmi büntetést kapott a szöke Mici: harminc napig nem fogadhat látogatót börtönében. Ez a fegyelmi büntetés az anyós látogatás dolgában nem változtatta meg a helyzetet, mert Lederer Jánosné amúgy sem fogadta el menyé meghívását. A visszautasításról, Lederer Jánosné ezeket mondta budapesti tudósítónknak:

Nem megyek. Nem éri azt meg már az az asszony, hogy még egyszer szembenézzek vele. Régen kevés voltam neki. Most kellemék, Elhiszem.

— De mi: akarhat mondani?

— Mit lehet tudni nála, hogy mi a szándéka, hogy máj hazudik újra összevissza. Be se mernék menni hozzá, hisz félni lehet tőle. Olyan, mint egy vadmacska. Ott van az eset Oreskovicsnéval, aki cselekedése. Rárohant, fajtogatni kezdte, meg akarta ölteni. Talán engem is. Pedig eléggé megfojtott már azzal, amit tett. A fiam... Akit arra bírt, hogy öljön.

— Asszonyom, maga beszélt a fiával a katonai fogházban, mi a véleménye: csakugyan megöri?

— Igen, — mondta sietve az asszony — igen, megzavarodott az elméje bent a fogházban, rögtön észrevettem rajta, amikor beszéltünk. Apátiy ezredes ur azt mondja, hogy talán nem is a tárgyalás óta tart ez az elmezavar Gusztávnál, hanem jóval előbb kezdődött. Sőt még azt is fel lehet tenni, hogy már akkor, amikor revolvert rántott a tölgyfauccai lakásban Kodalkára, szintén zavart elme parancsolta a mozdulatát.

— Mit szól ahhoz, hogy a Kodalka-család felfolyamodással él a törvényszék rendelkezése ellen, amely szerint a tölgyfauccai lakás értékeit és bitorait önöknek kell kiadni?

— Még azok is mernek beszélni? Hisz több-kevesebb Kodalka is oka a gyilkosságoknak. Mit kért az az ember állandóan egy neki idegen katonasági lakásán? Mit környékezett meg idegen asszonyokat, miért akadt egy olyan lakásban, amely neki nem az otthona? Tolakodó, szemtelen fráter volt Kodalka. Szinte ő akarta a

halált. Vagyis inkább ő fészérozta ki. Most meg jönnek az örökösei és kártérítést igényelnek tőle. No meg az asszony javára is kérték a büntégi zárlat fel nem szabadítását. Talán még mi fizessünk érte? Hát hallottak ilyen? Nem elég, hogy tönkretette, halálba vitte Gusztit. Kérem újra mondom, az egy ártatlan gyerek volt, csak a sportot kedvelte és a hívatását. Ugye nem fogják felakasztani, hiszen örült?

— Bizik-e a fia abban, hogy kegyelmet kap?

— Nem is érti, hogy miért ítélték halálra. Azt mondja, hogy ha tudta volna, hogy ebből ilyen nagy dolog lesz, akkor nem bántotta volna Kodalkát. „Nem most öltem először, — mondta — mindig csak medálját, kitüntetést kaptam érte, meg dicsőretet, miért ítélték most el? Ebből is látszik, hogy a Gusztit nem tudja, hogy mit beszél...”

Lederer Jánosné kijelentette végül, hogy reméli, hogy a fia kegyelmet fog kapni a kormányzótól.

Hurokrakerült

világosító.

Harmadik évi börtönre ítélt a bécsi bíróság egy román nemzetközi csekk csalót.

(Bécs, július 14.) Veszedelmes nemzetközi csekkcsalót vont felelősségre a bécsi büntetőtörvényszék Davidescu Iván salinai születésű és illetőségű román állampolgár személyében. Két év előtt, 1923. őszén Davidescu St. Moritzban, Svájcban a Credit Lyonnais ottani fiókjától 1000 svájci frankot csalt ki egy hamis csekk segítségével. A svájci hatóságok ekkor elrendelték körözését, Davidescu azonban Erdélybe szökött, ahol két kereskedőt károsított meg hamis csekkjeivel. Ezért a román hatóságok is körözik. Davidescut egyelőre már régebben öt évi börtönre ítélték a bukaresti bíróság, azonban sikerült megszöknie. Triestben szintén csalásokat követett el, majd 1923. decemberében Bécsbe jött, ahol ismeretséget kötött a Moulin Rouge egy táncosnőjével, akinek házasságot ígért. A táncosnő révén megismerkedett annak partnerével, akitől apróbb kölcsönök ellenében sikerül: kicsalnia utlevelét. A táncos utlevelébe beillesztette saját fényképét és a hamisított utlevél segítségével menyasszonyával együtt vidékre utazott. Mindenütt

adósságokat csinált és kereskedőktől, valamint magánosoktól hamis csekkkel nagy összegeket csalt ki.

A mostani tárgyaláson Davidescu avval védekezett, hogy ő is áldozat, amennyiben a hamis csekkkel egy Valliano nevű görög ember tévesztette meg St. Moritzban és ő jóhiszeműleg váltotta be a csekket. A külföldön folytatott nyomozás azonban kiderítette azt, hogy Davidescu azonos az általa említett Vallianoval és ezen a néven is számos csalást követett el Európa különböző államaiban. A bíróság Davidescut az Ausztriában elkövetett csafiasokért harmadik évi börtönre ítélte. A büntetés kitöltése után átadják Romániának, ahol le kell töltenie öt évi börtönbüntetését és ahol feleljen ki újabb erdélyi csalásaiért. Románia után a svájci bíróságok fognak felette ítélni.

Reinitz készül

a táblai főtárgyalásra.

Írásban harcol a maga igazáért az életfogytiglani fegyházra ítélt Reinitz Jakab.

(Sátrmare, július 14.) Reinitzről elhalgatott a krónika, a nagy és izgalmas dráma lezajlott. Ma már alig beszél valaki a nagy portól, Reinitzről, az áldozatokról, ártatlanságáról és bűnösségről. A dráma újabb fejezete ússzel játszódik le a nagyváradi táblán, amely mint felelőviteli fórum a felebbezést fogja tárgyalni. Dr. Borgida Lajos, Reinitz védője, még mindig áradhatatlanul dolgozik, gyűjti az adatokat védené ártatlanságának bizonyítására, tárgyal újabb és újabb mentőtanúkkal, közben leutazik Váradra, hogy korai terminust sürgessen ki a felelőviteli tárgyalásra. A védő nagyon optimista és nyíltan hangoztatja:

— Ártatlan ember a Reinitz, nem is tudom, hogyan ítélték el.

Minden évrre talál ellenérvet a fiatal és lelkes ügyvéd, még a döntő erejű bizonyítékok is pozdorjává zuzza. Valaki feleltette előtte, hogy Reinitz fia igazolványért jelentkezett az ügyészségen, mert ki akar vándorolni Amerikába. Egy fiu, aki itthagytja atyját a legsúlyosabb fegyházbüntetésben... Ez a legsúlyosabb bizonyíték Reinitz bűnössége mellett. Borgida dr. erre is válaszol:

— Kérem, a bocher folyton járkal a nagyvilágban. Megy szerencsét próbálni. A fiu örököse apja vándorló természetű, különben velem együtt ő is bizott és bizik apja feimentésében.

Reinitz különben igen nyugodtan viselkedik a börtönben. Kérte, hogy az ítéletet és a hosszú indoklást fordítsák le neki magyarra, mert jegyzeteket csinál az indokoláshoz. Rengeteg feljegyzése van, folyton dolgozik, kapott papírt, tollat és fűtőt, meg engedték neki, hogy írjon. Reinitz erősen készül a nagyváradi táblai főtárgyalásra...

— Harcol Marokkóban, Párisból táviratozzák: A marokkói Casablancát a rif felkelők háromszor is megkísérelték bombákkal felgyújtani, kísérletük azonban egyszer sem sikerült.

Politikai gyilkosság Ausztriában

Titokzatos holttest a tóban.

Innsbruck, július 14.) Tegnap délután a Gaisalm és Pertisal között elterülő Achen-tóból egy körülbelül 30 éves férfi holtját húzták ki. A hulla már legalább két hete volt a vízben. Keze és lába dróttal volt összekötve. Az erőszakos halál további nyomait nem lehetett megállapítani, mivel a holttest már feloszlatban van. Kabátjának zsebében egy orosz, vagy bulgár újságot és hasonló nyelven írt feljegyzéseket találtak. Igazolvány nem volt nála, pénz pedig mindössze 50.000 osztrák korona. Nincsen kizárva, hogy egy bolgár diák holttestéről van szó, aki hetekkel ezelőtt Innsbruckból tiúnt el. Valószínű, hogy összekötözött kézzel és lábbal dobták a tóba. A csendőrségnek az a véleménye, hogy politikai merényletről van szó.

Nem lesz árutőzsde Aradon.

Teodorescu iparügyi államtitkár nyilatkozata. — Hány tőzsde lesz Erdélyben.

(Bucuresti, július 14.) Az ipar és kereskedelmi miniszteriumban most folynak a tárgyalások Teodorescu iparügyi államtitkár vezetésével a kereskedelmi és iparkamarákról szóló törvényjavaslat előkészítése ügyében. Ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a bizottság most fog dönteni a cluj-i és a timisoarai tőzsdék sorsát illetőleg. A Rador Távirati Iroda szerkesztője előtt Teodorescu államtitkár erre vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette:

— Téves azt hinni, hogy a timisoarai és cluj-i tőzsdék sorsa az ipari és kereskedelmi delegációk most folyó tanácskozásain fog eldőlni, mert ez alkalommal elsősorban olyan gazdasági természetű törvényjavaslatok kerülnek megvitatás alá, amelyek ugyan involválják a tőzsdék létesítését, azonban csak másodsorban van szó ezekben a tőzsdék jövőbeli sorsáról. Nem jelentéktelen azonban a tárgyalásoknak az a része, amely a Romániában működő és az időszertint különféle törvények alapján dolgozó tőzsdék egységesítését vette tervbe. A bizottság elkészíti a tőzsdék egységesítéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a parlament elé terjeszt.

A Cuvantul szerint, ha az összes tőzsdék egységesítéséről szóló törvényjavaslat a kamara elé került és törvényerőre emelkedett, akkor természetesen elsősorban a cluj-i és a timisoarai tőzsdéket fogják olyképen kiépíteni, hogy azok a gazdasági és kereskedelmi élet kívánalmainak mindenben megfeleljenek. Illetékes körök az erdélyi kereskedelmi és gazdasági élet hatalmas fellendülését várják ettől a törvénytől, amely bizonyos autonómiát is biztosít a tőzsdék részére. Szó van arról is, hogy az ország jelentősebb ipari és kereskedelmi városaiiban, így Aradon és Oradeamaren is állítanak fel árutőzsdéket. Az aradi tőzsdét illetőleg az az álláspont alakult ki, hogy az aradi tőzsde a szomszédos timisoarai tőzsdén bonyolíthatná le üzemeltetését. Lapvélemények sze-

rint a tőzsdéket egységesítő törvény sok tekintetben decentralizációt fog előidézni a kereskedelmi életben, amelynek főleg — egyes körök szerint — a bucuresti-tőzsde látná kárát. A tőzsdéket egységesítő törvény végleges

megszövegezése még nem befejezett dolog, azonban valószínű, hogy Erdélyben csak árutőzsdéket fognak felállítani, míg a valuták és értékpapírok jegyzését kizárólag a bucuresti-tőzsde fogja eszközölni.

Öngyilkosságra készül Kodelka özvegye.

(Budapest, július 14.) A nagy port felvert *Leclerer-féle dráma* egyik érdekes fejezete még a Kodelka-hagyatékért folyó pör. Mint megírtuk Kodelka özvegye örökösödési pört indított a budapesti járásbírószágon, a meggyilkolt Kodelka bátyja ellen, s tartásdíjat követel. Kodelka bátyja arra hivatkozik, hogy a gyilkosság elkövetése alkalmával a házastielek már elváltak éltek. Az ítéletet külföldön írásban fogják közölni az érdekeltekkel. Kodelkának ma újságírók előtt kijelentette, hogy nem bírja tovább az életet, öngyilkos lesz, mert a sok megpróbáltatást nem bírja elviselni.

A kisantant megakadályozza Ausztriának Németországhoz való csatlakozását

Nagy feltűnést keltő interpelláció a jugoszláv parlamentben.

(Belgrad, július 14.) A szkopista mai ülésén érdekes interpelláció hangzott el Ausztriának Németországhoz való csatlakozásáról. Smoder szlovén képviselő intézte az interpellációt Nincsic külügyminiszterhez, amelyre a miniszter azonnal válaszolt. Az interpelláció rámutatott arra, hogy Ausztria állandóan Clemens véle állítja a világot csatlakozásának kérdésével. Ezért vagy meg kell teremteni az egységes nagy Németországot Ausztria csatlakozásával, vagy pedig a Duna-korridorációt kell létrehozni, mert Ausztria nem tud a maga lábán megállni. Mindkét eshetőség azonban nagy veszedelmeket rejt magában Jugoszláviára nézve. Az interpelláció élénk visszhangra talált és minden párt szónoka hozzászólt a kérdéshez. Feltűnést keltett, hogy Radics Pál horvát parasztpárti képviselő, jelenleg a párt vezetője helyeselte a kormány eljárását és bizalmáról biz-

tosította. A Pribicevics párt hívei, akik a radikális kormányzó-párttal együttműködnek, ezuttal ellentétbe helyezkedtek a kormányral és tartózkodtak a szavazástól. Nincsic további válaszában rámutatott a békeszerződésnek Ausztria csatlakozását tiltó rendelkezésére és hangsúlyozta, hogy a tilalom megszegése komoly veszedelmet jelentene a békére. Viszont azonban óriási feltűnést keltett, hogy a miniszter válaszában megjegyezte, hogy nincsen kizárva, hogy a nagyhatalmak rövidesen hozzájárulnak Ausztriának Németországhoz való csatlakozásához. A csatlakozás kérdése azonban, miután a békeszerződés rendelkezésébe ütközik, csak a Népszövetség egyhangú hozzájárulásával lenne megvalósítható. A tanácsban azonban képviselve vannak a kisantant államai is és így azok szavazatukkal meghiúsíthatják a csatlakozást.

Harc a milliós jutalomdíjért.

Pör az aradi törvényszék előtt, amelyben a pénzügyminiszter szerepel bizonyító tanuként.

(Saját tud.) Rendkívül érdekes pörnek az utolsó fejezete játszódik le a közeli napokban az aradi törvényszék polgári tanácsa előtt. Az öt évvel ezelőtti nagy pénzcsempészés már sárgulni kezdő aktái kerülnek ki újból az irattárból és külön szenzációja lesz az ügynek, hogy abban Bratianu Vintila pénzügyminiszter is tanuvallomást fog tenni. Az érdekes ügy különben még eléggé emlékeztetőben lehet. Lázár Gyula volt aradi központi járási főszolgabíró, aki nemrégiben halt meg. 1920-ban hosszabb időn keresztül Magyarországból lebélyezett magyar koronát csempészett be, mi abban az időben nagy haszonnal járó kockázatos vállalkozás volt. Egy tizenkétfélmillió tételnél azonban rajtavesztett, a hatóságok lefoglalták a pénzt elkobozták és megindult az eljárás. Dr. Miclosi Emil aradi ügyvéd, akkor aradmegyei főjegyző leplezte le az aradi rendőrség akkori feje, Gritta Ovidiu prefektus előtti a csempészettel és izgalmas autós üldözés után sikerült a rendőrségnek feltartóztatni Lázárt, mielőtt még autójával tülhaladta volna a határsorompót. Az igazságügyi hatóságoktól függetlenül, a vámhatóságok is le-

folytatták a vizsgálatot, mert több előkelő és ismert aradi ur is bele volt keveredve a csempészési ügybe. Hónapokig tartott a vizsgálat, horribilis bírságokat róttak ki és egy páran anyagilag teljesen tönkre is mentek a súlyos pénzbírságok következtében. A vámtörvény értelmében a feljelentőknek az elkobzott összeg harminc százaléka jár és dr. Miclosi be is jelentette igényét az 1 millió 920 ezer lejre, mint az elkobzott pénz harminc százalékára. A hatalmas összeg felét, 960 ezert még 1921-ben folyósították neki, a többit azonban nem sikerült megkapnia a feljelentő ügyvédnek és azzal huzták-halasztották a kifizetést, hogy a jutalomdíj másokat is megillet. Dr. Miclosi akkor mindjárt pert indított az elmaradt 960.000 lej iránt és az aradi vámhivatalt, illetve annak főlöftését, a pénzügyminiszteriumot pörölte. Az érdekes pör idestova négy év óta folyik és a napokban talán végleges döntés alá kerül. A perelő aradi ügyvéd állításainak bizonyítására most azt kérte az aradi törvényszéktől, hogy Bratianu pénzügyminisztert és Gheorghiu E. pénzügyi vezérőrtitkárt idézze meg s Aradon

hallgassa ki. A bíróság még nem döntött, hogy szabályszerűen megidézi-e kihallgatásra az előkelő tanukat, vagy pedig a bucuresti-törvényszék útján kéri-e a tanuvallomás felvételét. Jogászai körökben nagy érdeklődéssel várják az öt év előtti csempészés ügyének elhangzó utolsó akkordját.

Bizonvitványhamisítás Temesváron.

Akik hamis érettségivel szereztek maguknak hivatalt.

(Saját tudósítónktól.) Szenzációs leleplezés történt ma Timisoaran. A timisoarai sziguranca-vezérfelügyelőség két tagja, Rucianu Triu és Popovici Cornel, akiknek nevéhez már számos sikeres nyomozás fűződik, lelepleztek két timisoarai pénzügyigazgatósági tisztviselőt, hogy jogtalanul vannak állásukban, mivel az ahhoz szükséges érettségi bizonvitványaik hamisítványok. A hamis érettségi bizonvitványt — a pecsét szerint — a craiovai Carol liceum állította volna ki, de kétségtelenül kiderült, hogy a két tisztviselő ott soha nem érettségizett. A két bűnös tisztviselő — Avramescu Emil és Stanescu István — lakásán tartott házkutatás alkalmával több üres bizonvitványblankettát, hamis igazolványokat és hamis pecsétet találtak, ami kétségtelenül bebizonyítja, hogy a hamisításokat ők maguk követték el. A két hamisító tisztviselőt letartóztatták.

Nem találják

Márffy Károly tanuit.

Folyik a bizonyítás a budapesti bombamerényetek ügyében.

(Budapest, július 14.) Az Erzsébetvárosi Kör ellen elkövetett bombamerénylet ügyében ma folytatta a tábla a tanukihallgatásokat. Mára kilenc tanut idéztek meg, akik közül azonban csak négyen jelentek meg, mert a többieknek nem volt kikézbeshető az idézés. Elsőnek Jakupcz Dezsőné, Radó József szállásadónőjét hallgatták ki, aki Radót jóraláló fiúnak ismerte. Jakupcz István, a szállásadónő fia már nem emlékezik a részletekre és azt sem tudja, hogy Radó április másodikán a templomban járt volna. Annyit azonban mondhat, hogy Radó minden vasárnap rendszeren eljárt a templomba. Payer István katolikus lelkész, aki nevelőapja volt Radónak, elmondotta, hogy április másodikán az iszentisztelet után együtt reggelizett Radóval, aki neki unokaöccse. Majd ő villamossal körhöz ment és amikor hazatért, akkor Radót már otthontalálta. A villamoson Marosi Károllyal, a pör másik vádlottjával együtt utazott. Radó az egész napot otthon töltötte, arra azonban, hogy a hétfői napon mit csinált Radó, nem emlékezik. Az elnök kérdésére még kijelentette, hogy ha Radó követte el a terhére rótt bűncselekményt, akkor nem akarja elvinni az igazságszolgáltatás kezébe. Unokaöccsének a felvidékre való szökése után csak azért tett ellene feljelentést, hogy hozzák vissza a féltve őrzött gyereket. Payer vallomására megeskették.

Aradi tanuvallomás Kosztka gyilkossági ügyében.

Thomka ezredes Valerián Zsigmond lelki vívódásairól.
Incidens a tanu és a vádlott között.

(Budapest, július 14.) Dr. Kosztka István bűnpörének mai fő tárgyalásán az első tanuk arról beszéltek, hogy Kosztkák igen rossz viszonyban éltek egymással, míg Valeriánék házaselete a legszebb és legharmonikusabb volt. Igen érdekes tanu következett ezután. Thomka Zoltén huszárezredes, aki hosszú ideig át élt Aradon s csak a háboru után helyezkedett el Budapesten. szenzációs vallomást tesz. Ő volt az, akinek Valerián közvetlenül halála előtt elmondotta, hogy szerelmes egy asszonyba és nem tudja, hogy mit csináljon. Tőle is megkérdezte, vajjon elváljon-e a feleségétől? Bizalmasan, vacsora közben mondotta el neki, hogy attól tart, hogy az asszony férje nem akar válni, de még nagyobb bajnak tartja, hogy ő, — már mint Valerián, — végtelenül tiszteli a feleségét és lehetetlennek tartja, hogy elváljon tőle és feleségül vegye azt, akit szeret. Vacsora után, bucsuzás közben mondotta Valerián, hogy úgy érzi, hogy még tragikus következménye lesz az ügynek. Ezzel az alezredes arra célzott, hogy ha nem tudja megoldani a problémát, akkor öngyilkos lesz. Nevet azonban egyszer sem említett Valerián és a gyilkosság után tudta csak meg Thomka, hogy Kosztkánéról volt szó. Thomka ezután így folytatja vallomását:

csak gyáva emberek szoktak kegyetlenek lenni!

— Honnan vette tikkéhez az információkat? — kérdezte ingerült hangon Kosztka. Az elnök erre közbeszólt:

— Nem engedem meg a feleletet, mert ez nem tartozik ide!

Az ezredes tanuvallomása során elmondotta még, hogy barátja meggyilkolása után valóságos mentőakció indult meg Kosztka érdekében. Az újságok így állították be Valeriánt, mint léha szoknyavadaszt és Kosztkánét mint könnyelmű asszonyt. Az ezredes kérte a bíróságot, hogy hallgassák ki tanúképen Boér Tibort és Wolff igazgatót is. Boér azon az estén, amikor Valeriánt meggyilkolták, nála vacsorázott és Kosztkáné vacsora közben telefonált, hogy „Az istenért vár-

jon meg, mert Kosztka meg akarja gyilkolni Valeriánt!”

Ezután Valkó Mariát hallgatták ki, aki közvetlenül látta az esetet, mert épen akkor ment huza a színházból, amikor a gyilkosság történt. Még a következő szavakat is hallotta:

— Zsiga, hát így tartod be a szavadat?

Valerián erre a következő szavakkal válaszolt:

— Hát félek én tőled?

A párbeszéd után néhány pillanatra mulva két lövést hallott.

Dr. Minnich Károly orvosszakértői véleményében előadja a halál körülményeit, majd a vádlott elméleti állapotát ismertette a megejtett vizsgálat alapján. Minnich szerint hónapokig vizsgálták Kosztkát és megállapították, hogy neuropatikus egyén, akinek családjában többször előfordult az elmebaj, azonban ő nem elmebeteg. Cselekményét logikusan követte el. Ideges testalkatánál fogva azonban könnyebben befolyásolható és könnyebben ragadtathatta el magát.

Zepelin indul az Eszaki Sarkra.

Berlinből táviratozzák: Az *Berliner Zeitung* amittag értesítése szerint dr. Eckener, az amerikai Zepelin-ut hőse ma levélben válaszolt Amundsen Roald írásbeli megherésésére és kijelentette, hogy hajlandó a legközelebbi tíz vagy tizen napon belül Amundsennel és Ellsworthtal egy északnémet pólóközön találkozóra összejönni. Ezzel a válasszal jelentős mértékben haladt előre az a terv, hogy az északi sark elérése céljából Zepelint építsenek.

Csőhalottan virágok és lepkék között.

Ahíre egy öreg asszony és egy fokszí dígyáznak. — Apa után a férjet, férj után a fiut vitte el a háboru. — Aradi ifju megrendítő tragédiája.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi városliget mellett csöndes uccában él néma tragédiáját B. A. huszonhat esztendő fiatalember. Mikor megcsikordul a kavics lépteink alatt, egy ideges kutyahang vakkant fel egy rozsdásodó orgonabokor mögül s egy fehér haju urasszony najlik elő a vadszölvvel futtatott ámbitusról. Megre meg a szája széle, megrándul a fehér keze, mikor elmondom a jövőtelem célját, aztán behív egy pillanatra a folyosóra. A folyosó hűs és csöndes, az asztalon kajszinbarackokon döngicsél egy-két méhecske, a falról vig vadászok koccintanak felém és egy kitömött róka poros szőrén megcsillannak a gereblyéz nap sugarak. B. A. édesanyja előtttem ül egy széken, csöndesen, remegő hangon beszél, az ujjai a köténye szélét göngyölgetik, sokszor a szeméig göngyölgődik a tiszta vászon és a vig vadászok alatt szomorú históriát hallgatok.

Egy asszony mártíromsága.

B. A. tizenöt esztendő volt és második polgárista, amikor a középületek falán kávirított a halál bálkodulája: a mozgósítási parancs. Az uccákon pirosarcu, életbeduzzadt emberek jártak akkor, éjjel is nótaszó zavarta a liget körüli csendet és B. A. ébenfűrtös fejét szívéhez szoritotta egy megriadt csöndes asszony, akinek az apját is így vitték valamikor a boszniai lankák kavicsai alá és a férje is így menetelt a jószeru hajnalokon, míg aztán egy ősz gyakorlaton befordult egy tóba, meghalt és a tbc miatt utoljára még szájon sem csókolhatta azokat, akiket itt látogatott. És az elesett

őrnagy lánya, a halálba fázott százados özvegye négy kínos évet remegett át a fiáért, kit végül még is elvittek egyszer egy kora tavaszi napon az iszonyu népmulatság utolsóelőtti esztendejében. Akkor egyedül maradt, fehérre öszült a renegésben és várakozásban és nagyot sikolytolt egy reggel, amikor egy kocsi mélyéből sápadtan, fáradsan lépett ki a fia, akit egy gránát őrlő robaja avatott csöndes, fakóarcu mártírnak. És B. A. azóta itthon van, az anyja mellett van, aki halkán tipeg előttem a mély illatu virág-grundok között egy orgonabokor felé. Itt a szájához emeli az egyik ujját, aztán göngyölgőden végigsimít egy fekete frizurán. B. A. ül előttem. A nád-szék karján nyugodtan pihen az egyik keze, a másikkal egy vörös szegfűt szorongat, szemének fekete bogarai a fűszálak között révednek, a lába előtt egy fiatal fokszí nyújtózik, pillék és dongók ropkodik, zsongják körül és hamuszíni ruhájában itt ezen az áldott forró napon, virág és lepkék között úgy fest, mintha csak modellet ilne Verescsagin egy új ténmaju háborus allegóriájához.

Berreg a gépmadár.

B. A. nagyon megrészegült a népmulatság gyilkos italától: ködös aggyal csak hallgatja, hogy szölok hozzá, de nem válaszol. Cigarettával kínálom, ekkor rám néz, egy pillanatra mintha mandent megértene, ami történik, de amikor az első füst kifullad a torán, újra elfordul a feje és az ég felé, a csodálatos messziség kékéjébe bámul. Fent egy gépmadár berreg, apró fehér füstoszlanycok szakgatódnak mögötte és megérez

tem ekkor, hogy a reptilógép pukkanása és a nyomában feltűnő füstpamacsokra most fénylallott a fiuban valami, talán az iszonyat, mert ilyen lehetett az a delután, amikor a gránát is így pukkant el a feje felett és ő ott maradt a meleg földön, épen, de sápadtan és az agyában megálltak azok a kicsi kerskek, amelyek az értelem nagy csodáját forgatják. Talán ilyen forró nap sütött akkor is, kajszinbarackok értek, valahol nótázva arattak és egy őszhaju urasszony duzzadt ribizilit cukrozott a fiának téllre. De azóta már nyolcadszor érlelt gyümölcsöt és káizást a nap, nyolcadszor virágoztak el az orgonák és B. A. meghibbant agyu, fakóarcu kadett még mindig fáradt, még mindig sápadt, nem érzi a virágok bódító illatát, nem issza be a szívéig a horizont boldogságos kékjét, nem remeg meg a lelke a nap forró ölelésére, a szájával nem szüröcsöli áhítatosan a pezsgő göngyöleit, az ajkával nem tapadt rá egy lehunyt szemű nő ajkára, nem tudja, hogy a gyilkos pukkanás után még mindig van élet, orgonák és kajszinok, tavasz és szerelem. Pedig ő már régen-régen kibékült, a szívével a halált is megsüvegelte, révedező szemeivel az életet is eitemette és csak az édesanyja és egy fehér fokszí kutyája van.

Pénzes P. Artur.

SPORT.

O Magyar uszók győzelme Párisban. Párisból táviratozzák: Párisban a magyar uszók ismét jelentős sikereket arattak. Az FTC turán levő vízpolócsapata vasárnap 11:0 arányban győzte le Franciaország válogatott csapatát, amely az olimpiai bajnokság győztese volt. Tegnap Páris válogatottjával mérkőzött az FTC és ezt a mérkőzést 8:3 (4:2) arányban nyerte meg. Ma startolt Párisban Bárány is, az európai híri egi magyar uszóbajnok és az előfutamban 100 méteren 1 p. 04 másodperc alatt győzött.

O Bajnoki uszóviadal Budapesten. Budapestről táviratozzák: A magyar bajnoki uszóviadal egyik szenzációja lesz a magyar-francia műugrósport összecsapása. A francia szövetség a műugrásra kiírt budapesti nagydíjra elküldi Weilt, a műugrás tavalyi francia bajnokát.

O Küzdelem a Davis-Cupért. Londonból táviratozzák: A Davis Cup eastbournei mérkőzése során Lacoste és Borotra francia bajnokok megnyerik az egyes mérkőzéseket, a Lacoste-Brugnon-pár pedig megverte az angol Goodfrey-Weathypárt és így a döntőben Franciaország Hollandiával kerül szembe.

— Juliusi lapelőfizetési negyed alkalmával még nagyon sok előfizetőnk nem újította meg előfizetését, hátralekos előfizetőink pedig nem egyenlítették ki tartozásukat. Tekintettel a horribilis lapelőállítás költségekre, felkérjük előfizetőinket, hogy tartozásukat sürgősen küldjék be lapunk kiadóhivatalának.

HIREK

Asszonyküldöttség a rab-férjek érdekében.

A vasuti sikkasztási ügy érdekes epizódja.

(Saját tudósítónktól.) Könnyes asszonyküldöttség jelent meg ma az egyik törvényszéki bíró előtt. A vasuti sikkasztási ügyből kifolyólag vizsgálati fogságba vetett vasutasok feleségei voltak, akik összesereglettek Aradról, Temesvárról, Lugojról, hogy férjüket láthassák, segíthessenek nekik és hogy kikönyörgjék őket a bírónők mélyéről. Végtelen az igaz asszonyi szeretet, amelynek semmi áldozat sem elegendő, semmi fáradság sem sok, hogy ura nehéz helyzetén segítsen. A vasutasok ügye azonban nagyon rosszul áll. A vizsgálatot már befejezték és már úgy volt, hogy rövidesen az igazságszolgáltatás szigorú bíráléle kerülnek, hogy ott bebizonyosodjon, ki a bűnös és ki az ártatlan. Azonban újabb momentumok merültek fel, a vizsgálat újabb kezdődött: és az elzárt férjek fogságát ismét egy hónappal hosszabbították meg. És az asszonyküldöttség ma kért, könyörgött, azonban mindhiába, visszautasítás fogadta őket minden oldalról és ma délben a robogó vonat síró asszonyokat röptett széjjel a különböző városokba... Bent a fogházban, a sötét cellák mélyében pedig sápadt, letört emberek várták a reménysugarat, a biztató hirt. Hiába vártak. (m. r.)

— Francia ünnep Bucarestben. Bucarestből jelentik: A mai francia nemzeti ünnep alkalmával a bucurestii francia követségen összegyűltek a kormány tagjai, Hiotu udvari miniszter, számos magasrangú tiszt és a bucurestii francia kolónia tagjai. Innen együttesen a francia temetőbe mentek, ahol megkoszorúzták a világháború alatt elhunyt francia katonák sírját. Majd felkeresték az ismeretlen román katonák síremlékét, amelyre szintén koszorút helyeztek. Mindkét helyen Billy francia követ és Munteanu tábornok, hadügyi államtitkár mondtak beszédet. Az ünnepség befejezése után ünnepélyes recepció volt a francia követségen.

— Jegyzői eskü. Ma tette le ünnepélyes keretek között a jegyzői esküt az aradi törvényszéken dr. Pop Titusz nagyváradi ügyvédjelölt. Az eskütétel az egész bírói és ügyészi kar részvételével.

— Aranymiséés pap kitüntetés. Megérdemelt, magas kitüntetés érte Hold Mátyás közszeretett álló lipovai (lippai) főesperest, akit ötven éven át tanúsított értékes főpásztori tevékenysége és az egyházi életben lankadhatatlan szorgalommal végzett munkáinak elismeréséül apátplébánosi rangra emeltek. A hívei által körülrajongott főpap augusztus 2-iki aranymiséje az előjelek szerint impozáns megnyilatkozása lesz a buzgó munkában eltöltött félszázad megemlékezésének.

Radicsék megegyeztek Pasicsal

A horvát parasztpárt négy miniszteri tárcát kap.

(Belgrád, július 14.) A jugoszláv politikai élet szenzációja, hogy a horvát parasztpárt megegyezett Pasics miniszterelnök radikális pártjával. Ma már létrejött a végleges megegyezés az összes kérdésekben és a két párt megbízottai aláírták úgy a tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvet, mint az annak alapján létrejött megállapodásokat, amivel a megegyezésre irányuló tárgyalások befejezettek tekinthetők. Hivatalosan még nem nyilatkoztak a megegyezésről, azonban annyi bizonyos, hogy az a vidovdánj alkotmány alapján készült és ebben Radicsék elismerték a jelenlegi helyzetet. A megegyezésben megállapították az új koalíciós kormány munkaprogramját és kormányzati elveit is. Ugyancsak megállapodás jött létre az új kormány által a parlamentben felolvasandó deklarációra nézve is, amit részletesen megszövegeztek. Végül döntés történt a tárcák el-

osztása tekintetében is. A Radics-párt négy miniszteri tárcát és három államtitkárságot kap. A párt tagjaival töltik be a postaügyi, az agrárreform, az erdő- és bányászati, valamint a kereskedelmi tárcát, ezeken kívül politikai államtitkárt delegálnak a pénzügyi és a közoktatásügyi miniszteriumba, esetleg a földművelésügyi miniszteriumba is. Ezzel szemben a radikálisok, akik csak igen nehezen adták ki a kezükből az agrárreform-tárcát, kikötötték, hogy az agrárreformminiszteriumban három politikai államtitkárságot szerveznek és mind a három államtitkár radikális lesz, akik teljesen önálló hatáskörrel fogják intézni a vajdasági, a délszerbiai és a boszniai agrárreform-ügyeket. A tárgyalások befejezése után a delegátusok Pasics miniszterelnök toposideri villájába mentek és a megegyezéshez formális hozzájárulását kérték, ami meg is történt.

— Harc a kassai püspökségért. Prágából táviratozzák: A Fischer-Colbrie Agost kassai püspök halálával megüresedett kassai püspöki állást Hlinka András tót képviselőnek ajánlották fel, aki azonban azt visszautasította. Nagyon nehéz lesz az új püspök személyének megválasztása, mert a püspökség birtokai túlnyomó részben magyar területen fekszenek. Magyarország pedig azokat csak akkor szabaddítja fel, ha neki nem ellenszenves egyházi férfi lesz az új püspök.

— Tartózkodási engedélyek meghosszabbítása. Az aradi állambiztonsági hivatal közli, hogy minden idegen állampolgár, aki tartózkodási engedélyét meg akarja hosszabbíttatni, eziránti kérvényét tíz nappal tartózkodási engedélyének lejártá előtt nyújtsa be az aradi állambiztonsági hivatalhoz. A kérvényt két példányban kell kiállítani, egyiket az aradi szigurancahivatal, a másikat a timisoarai (temesvári) sziguranca-vezérfelügyelőséghez kell címezni. Azoknak, akik a fenti szabályokat nem tartják be, kérését nem veszi figyelembe az állambiztonsági hivatal.

— Plágiummal vádolják Mussolinijt. Rómából táviratozzák: Furesa és nem mindennapi irodalmi párbeszéd mulat most Olaszország. Mussolini miniszterelnök Croce Benedek, ismert esztétikust azzal akarta elintéztetni, hogy kijelentette, hogy eddig még semmit sem olvasott tőle. Croce nemcsak egyik legkiválóbb írója Olaszországnak, hanem volt közoktatásügyi miniszter is. Croce a miniszterelnök támadására azzal válaszol, hogy minden sorát elolvasta a diktátornak és kénytelen megállapítani, hogy az erőszakkal zengett himnuszát Soréltól vette, akit pedig ő fordított olaszra. Marzonirol szóló fölhívásában pedig azt a részt, amely Goethe és Verdi íteletére vonatkozik, ugyancsak tőle lopta. Szerinte Mussolini írása pontos megisméltése az ő kritikai tanulmányának. Croce válaszával azzal fejezi be, hogy jobb, ha az ember ismeri ellenfelei írását, mintha azok ismerete nélkül támadja őket. Az irodalmi párbeszéd befejezését egész Olaszország nagy érdeklődéssel várja.

— Házelasadás Aradon. Menczer Adolf aradi nagykereskedő Avram Jancu (Szabadság-téren) levő házában, amelyben a Meirapol-kávéház van ma Bing Hugó aradi nagykereskedő és dr. Hajdu timisoarai ügyvéd 2 millió 200 ezer lejért megvásárolták.

— Az aradi pénzügyigazgatóság hivatalos órái. Az aradi pénzügyigazgatóságon a mai nappal megváltoztak a hivatalos órák. A mai naptól kezdődőleg az adóhivatalok is csak délelőli 3 órától délután 2 óráig tartanak hivatalos órákat a hétfői és pénteki napok kivételével, amikor déli 1 óráig és délután 4-től 7-ig vannak hivatalos órák, mint az igazgatóság többi osztályaiban. Pénztári órák azonban csak déli 12 óráig vannak az összes napokon.

— Elítélték egy csaló orvost. Budapestről táviratozzák: Dr. Halász Jecó 27 éves orvost ma a büntető-törvényszék egy évi fogházbüntetésre ítélte csalás miatt. Az elítélt orvos a zsidó egyetemi hallgatók nevében gyűjtött könyvtáradományokat és a felvett összegeket a saját céljaira használta fel.

— Eljegyzés. Szenes Imre Temesvár, Groszmann Friduska Arad, jegyesek.

— A kínai bonyodalom. Londonból jelentik: A kínai kormány felkérte a nagyhatalmakat, hogy vegyék fel ismét a tárgyalásokat a sanghaji zavargások ügyében. Az angol lapok szerint Anglia, Japán és az Egyesült Államok között titkos szerződés jött létre a kínai kérdésben és egyúttal egységes frontban állapodtak meg a kínai zavargások miatt Oroszország ellen indítandó akciót illetően. Anglia egyébként a sanghaji incidensék ügyét hajlandó semleges döntőbíróvá elvé terjesztetni és ennek döntése alapján a bűnös tiszteket visszahívni.

— Megrongált vasútvonal. A legutóbbi nagy erdélyi felhőszakadásokból keletkezett árvíz elmosta a temesvár-radnai vasútvonal egy kis részét úgy, hogy a forgalom csak nagy nehézségekkel bonyolítható le. A vonatok nagy késéssel közlekednek. A vasutigazgatóság nagyobb hitelt kért a megrongált vasúti vonal helyreállítására.

— A timisoara-józsefvárosi plébánia pályázói. A megüresedett temesvár-józsefvárosi plébánosi állásra való pályázat határideje szombaton járt le. Az állásra a következők pályáztak: Takács János káplán, aki jelenleg ideiglenesen vezeti a plébánia ügyeit, dr. Metzger Márton káransebesi plébános, volt aradi hittanár, Petrovics Emil nagyszentmiklósi, Siebig Frigyes glogováci, Mayer János ujaradi, Siebenhaar Ferenc zádorlaci és Schulz István ujbesenyői lelkészek.

— Öngyilkos lett egy volt huszártiszt. Budapestről táviratozzák: A Székesfehérvár közlemben levő Mór község főterén levő kastélyában báró Trautenberg Imre tartalékos huszárszázados szolgálati karabélyával agyonlőtte magát. A 36 éves báró 4000 holdas birtok ura és most szándékozott megnősülni. Attól tartott azonban, hogy súlyos idegbaja boldogságában meg fogja zavarni és ezért lett öngyilkos. Családja még öngyilkossága előtt egy budapesti sanatóriumba akarta szállítani és ezért szombaton egy orvos érkezett Móra, hogy Budapestre vigye a bárót. A báró azonban vonakodott elutazni és azt hangoztatta, hogy betegsége ugyanis gyógyíthatatlan. Amikor már ki kellett volna menni a vasúti állomásra, akkor egy pillanatra visszavonult a tartalékos kapitány és ezt a pillanatot használta fel öngyilkossága elkövetésére. Az elősiető orvos már csak a beállott halált konstatálhatta.

— Agyoncsújtotta a villám. A csicséri csendőrség ma jelentette az aradi ügyészségnek, hogy a tegnapi vihar során a villám agyoncsújtotta Velescu Péterné csicséri lakost, aki a zivatar idején a földjén dolgozott. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— A sikkasztó kórházigondnok főtárgyalása. Megemlékeztünk arról, hogy az aradi büntető bíróság kétszer is elhalasztotta Alexandrescu, a sikkasztással vádolt aradi gyermek-kórházi gondnok ügyének letárgyalását. A bíróság a főtárgyalást véglegesen július 24-ére tűzte ki. Mivel a törvény értelmében az elnapolt ügyeket előlrol kell letárgyalni, az Alexandrescu perben megismétlik a tanúkihallgatásokat. Így a tárgyalás valószínűleg több napot vesz igénybe.

— Menetrendváltozások. Miután a CFR. összes kerületi igazgatóságai a nyári menetrenden július 15-én országsszerte kisebb-nagyobb változásokat eszközöltek és a közönség ezekről csak nehezen szerezhet megbízható információt, és így ki van téve annak, hogy utazás közben kellemetlen meglepetésekben részesül, azért Bedeus Károly jól ismert (modern alakú) zsebmenetrendjének egy második kiadását bocsátotta ki, mely minden változást tartalmaz. — Itt említjük, hogy Bedeus az állomási térképén kívül egy külön tájékoztató képet is csináltatott 5 lej árban. Személydíjazsábását, mely fontos tudnivalókat tartalmaz, kiegészítette az időközben életbe lépett áremeléssel; ez is 5 lejbe kerül.

— Ujdonságok Kerpel könyvtárában Arad.

Könyvujdonságok naponta érkeznek Sándor hírlapirodába Arad.

— Főpolgármestert választott Budapest. Budapestről jelentik: Tegnap választották meg Budapest új főpolgármesterét. Dr. Ripka Ferenc volt gázgyári igazgató, dr. Kozma Jenő ügyvéd és kormányfőtanácsos és Kollár Lajos ügyvéd voltak a jelöltek. A választást elrendelő kormányzói kézirat felolvasásakor a szocialisták és a demokraták egy része nem állott fel, mire nagy láрма tört ki. A jobboldal követelte, hogy valamennyien álljanak fel, de mert ez a felszólítás hatástalan maradt, a jobboldal rákezdett a himmuszra, mire az eddig ülve maradtak is felállottak. A szocialisták és demokraták azzal indokolták magatartásukat, hogy a nemzetgyűlésen sem szokásos, hogy a kormányzói kéziratok felolvasásánál felálljanak. Ezután megtartották a szavazást, amelynek során 228 érvényes szavazatot adtak le. Ebből 187 Ripkára, 37 Kollárra és 4 Kozmára esett. Ezután meghívták a közgyűlésre az ujonnan megválasztott főpolgármestert, a ki fekete díszmagyarban jelent meg és megtartotta székfoglalóját. A főpolgármesteri beszédet már elején közbeszólások zavarták meg úgy, hogy Ripka kénytelen volt a közbeszólókat rendre utasítani. A beszéd végén azonban párikkülönbség nélkül a törvényhatósági bizottság összes tagjai felállottak és úgy tapsoltak Ripkának.

— Elítélt betörők. Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma Vozár Gyula sebési kéményseprő felett ítélkezett, aki ez év tavaszán betört Duffek pankotai kereskedő üzletébe és onnan különböző árut lopott el. A bíróság a betörőt három évi börtönre ítélte. Az elítélt felebbezett a timisoarai táblához. — Bélay István aradi munkás májusban betört Weisz Ármán aradi lakos lakásába és onnan különböző élelmiszereket vitt el. A rendőrség letartóztatta és az aradi büntető bíróság ma egy évi fogházra ítélte.

— Az aradi Öregek Otthonában vasárnap lezajlott ünnepélyről szóló tudósításunkból tévedésből kimaradt Weiszberger Henrikne neve. Az urasszony a kávéházban működött és sokban hozzájárult az ünnepély nagy sikeréhez.

— Titokzatos autókatasztrófa. Clujról táviratozzák: Ma ismét súlyos autószerencsétlenség történt egy patak hidján. A medgyesi személyvonat lassu menetben haladt, a mikor egy autó kanyarodott fel a vasútvonal mellett folyó patak hidjára. A sikos fapadozaton az autó megcsuszott, nekiütődött a hid karfájának, amely összetörtött és az autó lezuhant a patakba. A vonat utasai erre megrántsották a vészféket és leugráltak, hogy az autó utasait kimentsék. Az autó azonban olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy ráesett az utasokra, akiket teljesen összeszelezott. Az autó utasainak személyazonosságát a vonat utasai már nem állapíthatták meg, mert a vonat elindult és ezért telefonon értesítették a medgyesi csendőrséget, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket.

— Orvosi hír. Dr. Czeisler Erzsébet kozmetikai (szépségápolás) és bőrgyógyászati rendeléseit Str. Romanului (Zrinyi-u.) 5. sz. alatt (Magyar-ház) megkezdte.

LEGUJABB

Bolsevista összeesküvés készül a Balkánon.

Belgrádból táviratozzák: A Politika athéni levelezője szerint a Balkán-államokban általános bolsevista összeesküvés készül. Görögországi illetékes körökből származó hírek szerint a bolsevikiek igen nagy összegeket küldtek Belgrádba, Görögországba s a szerb Macedóniába, hogy az ottani hadakat mind levegőbe repítsék és merényletkeket kövessenek el még olyan államterületek ellen is, akik ezidőszent a politikai élettől viszavonultak. Athénben minden szükséges óvintézkedést megtettek.

Felfedezték a rákbetegség kórokozóját

Londonból táviratozzák: Az angol orvosi körökben szenzációs felfedezés foglalkoztatja. A Daily Express jelenti, hogy egy angol orvos felfedezte a rák kórokozóját és a napokban nyilvánosságra hozza a felfedezés részleteit is.

Felfüggesztették a pesti ügyészség alelnökét.

Budapestről jelentik: Az igazságügyminiszter fegyelmi vizsgálatot indított dr. Dolovschák Mihály ügyész, a budapesti államügyészség alelnöke ellen és ennek következtében ma fel is függesztette állásától. Az igazságügyminiszter kijelentése szerint Dolovschák előnyben részesített bizonyos ügyfeleket, bár ezekért nem kapott ellenszolgáltatást.

— Letartóztatás egy háborus gyilkosságért. Budapestről táviratozzák: A legutóbbi Oroszországból érkezett hadifogolyszállítmánnal hazajött Sallai József 38 éves kocsis, derékegyházi lakos is. A rendőrség megállapította és kihallgatásakor ő maga is elmondotta, hogy 1922-ben Mielmora orosz községben, amely a lucki kormányzóságban van, agyon-szurt egy malomellenőrt. A malomellenőr, aki Sallai szerint bolsevik volt, revolverrel támadt rá és ő csak önvédelemből szurta le. A gyilkosságért az orlowski forradalmi törvényszék öt évi börtönbüntetéssel sújtotta, amelyből egy évet és hat hónapot ki is töltött. Lenin halálakor azonban több elítélttel együtt amnesztiát kapott. Az ügy teljes kivizsgálásáig Sallait előzetes letartóztatásba helyezték.

— Pöstyén iszapja csodás gyógyerejét hatványozva produkálja hatalmas iszapmedencékben, ahol száz-ezernyi lelt gyógyulást. Mennél korábban keresi fel a csuzos, köszvényes beteg a fürdőt, annál hamarabb leli vissza egészségét. Jó polgári penzió lakással már napi 50 kc.-tól feljebb. Felvilágosításokat nyújt a fürdő képviselője: Singer László, Timisoara II. Strada P. Tegle 2. Ha nem utazhat, használja otthon Pöstyén eredeti iszapját. Beszerezhető minden gyógyszertár utján, vagy a fölerakattól: Singer László, Timisoara II., Str. P. Tegle No. 2.

— Egy család ügyvéd szökése. Budapestről táviratozzák: Dr. Lengyel Endre ügyvéd, akit a kommunizmus alatt tanúsított magatartásáért az ügyvédi kamara a proletárdiktatura megszűnése után rögtön kizárt tagjai sorából, furfangos módon károsította meg a budapesti radio-cégeket mintegy negyedszázmillió koronával. A jó fellépésű ember, akinek a rendőrség megállapítása szerint, az utóbbi időben nem volt foglalkozása, megjelent a radio-cégek-nél és napiáron alul radioalkatrészeket kínált megvételre. A nagy-szerű rábeszélőképeségű embernek mindenütt hittek és mindenütt voltak előlegek az árvevőkön bemutatkozó Lengyelnek. Sőt volt cég, amely a teljes vételárát

kiizette előre. Lengyel mindenkor más és más radiovállalat igazgatójának adta ki magát. Most, hogy a cégek látták, hogy becsapták őket, feljelentést tettek Lengyel ellen, aki azonban megszökött Budapestről. A rendőrség elrendelte országos körözését.

— Öngyilkos lett egy milánói arileány, mert a játékluban elvesztette minden pénzét. Milanóból jelentik: Elisa Zanchi, egy előkelő milánói család sarja, vasárnap egy sport klubban nagy tételekben játszó kártyázó társaság közé ült s maga is résztvevett a hazardjátékban. — A leánynak azonban nem volt szerencséje, úgy hogy rövid idő alatt minden pénzét elvesztette. A játékszenvedély annyira elragadta, hogy most már pénz nélkül, bementásra játszott. Ezzel azonban veszteségét még csak súlyosította, úgy hogy a játék végeztével kénytelen volt otthagyni a klubban minden ékszerét zálogul. Este autobuszon igyekezett szülei lakására, de úgy látszik lelkiismeretfurdalásai voltak és félt attól a pillanattól, amikor kalandját be kell vallania szüleinek. Elővette revolverét és azt halántékán elsütötte. Az autobusz utasai rögtön segítségére siettek, sebet bekötözték és a közeli kórházba szállították. A milánói rendőrség az öngyilkosság titokzatos körülményeinek felderítésére most nyomozást indított és a klub ellen megindította az eljárást.

— Elfogták a világozi konyakgyár tolvaját. A Közönség mai számában jelentette, hogy a világozi konyakgyár feljelentése alapján mintegy százezer lej értékű lopott konyakot foglalt le az aradi rendőrség. Ma délelőtt sikerült letartóztatni a tolvajt Cerecian Elena konyakgyári munkásnő személyében, aki több mint egy esztendő óta folytatja lopásait és üvegenként hordta ki a gyárból a nagymennyiségű konyakot. A tolvaj munkásnő a lopott konyakot Kisjenőn és Aradon értékesítette. Kihallgatása alkalmával mindent beismerett és elmondotta, hogy bűntársa nincs, a lopásokat egyedül követte el. A nyomozás befejezése után átkísérték az ügyészség fogházába.

— Könyvek a lippai templomért. A lipovai (lippai) református egyháznak emlékezetes ünnepe marad az elmúlt vasárnap. Az ottani hívek ugyanis a községükben nyári pihenését élvező id. Endreffy János közszeretben álló evangélikus főlekipásztor tiszteletére tartalmas templomi ünnepélyt rendeztek, mely alkalommal a hetven éven felüli főlekipásztor gyönyörű ékesszólással elmondott, mély papi tapasztalatokból eredő tanulságos beszédet intézett a szép számban egybegyűlt hívekhez. A református egyházközség illusztris vendégéül Pálur István lipovai (lippai) református lelkész üdvözölte és az ősz főpap puritán életmódban eltöltött hetven esztendejét példaként állította a hívek elé. A magas szárnyalású beszédek után szebbnél-szebb énekek hangzottak fel Beethoven szerzeményeiből és egy aranyhajú kis fiucska elbájosító közvetlenséggel szavalt el egy költeményt. A nívós egyházi ünnepély nem maradt hatott nyom nélkül és a hívők tömege egyhangulag elhatározta, hogy annak megörökítéséül és egyúttal a felépítendő templomtorony javára kiadja id. Endreffy Jánosnak, a vallásos szellemű körökben előnyösen ismert és több helyen már nagy sikerrel előadott „theatrum-sacrum“ gyűjtőnév alatt szereplő vallásos tárgyú tragédiái közül a „Jefte fogadalma“ című mélyseg hatású művet, amit Pálur István könyve, a „Szétszakadt háló“ című ebeszélő regénye követ a fenti jótékony cél javára. Pálur István lipovai (lippai) református lelkész regénye a kisváros milliójében játszik és a legnagyobb szerep jut benne az emberi hiúságból fakadó gyűlölet harcának és a vele szemben álló becsületos élet tragikumának.

— Mária a jósónak közlésére kér fel bennünket, hogy ő sohasem volt pincérleány, sem bármilyen alkalmazottja egyetlen korcsmának sem.

SZINHÁZAI MŰVESEI

* Sugár Teri vendégszereplése Váradon. Oradea-Mareról jelentik: Feketéné Sugár Teri az arad-temesvári színtársulat igazgatójának felesége e egyben kedvelt kiváló művész nője is, ma este az itteni színházban a „Csibi“ című vígjátékban vendégszerepelt. A színházat zsufolásig megtöltő közönség lelkes tapsokkal honorálta a kitünő vendégművész nő temperamentumos, pompás művészi játékát, amellyel valósággal vitte magával az egész darabot. Sugár Teri többször hívták a lámpák elé és minden egyes jelenete után a közönség elragadtatással ünnepelte. A színház igazgatóságának felkérésére Sugár Teri holnap este ismét fellép a „Csibi“ előadásában.

KÖZGAZDASÁG

Olcóbbodik az új buza.

Szakkörökben a gabona árának fokozatos esőkenésére számítanak.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi idők nagy esőzései után mindenki azt hitte, hogy a gyönyörűen indult gabonatermést teljesen tönkreteszti az eső. Az ország minden részéből érkező jelentésekből azonban megállapítható, hogy az esőzés általában nem ártott annyira a búzának és a többi gabonaféléknek mint ahogy az első híradalmak gondolták és csak igen kis területeken pusztult el a termés felében vagy háromnegyed-részeiben. A Bánátságban és Arad megyében a búzának ártott a napokig tartó eső, nagyobb károkat azonban itt sem okozott, eltekintve pár községtől, amelyek felett jég is átvonult. Hivatalos helyről kapott információk szerint általában holdankint 7-8 mázsás búzára

van kilátás és az aratási munkálatok a legtöbb helyen már a befejezéshez közeliednek. Hogy jó termés van, az kívülálgik abból is, hogy három nappal ezelőtt az új buza ára 1050-1080 lej között változott és félre lehetett újabb emelkedéstől is. Ez az ideiglenes árki alakulás azonban csak az első aratási napokban tartotta magát, amikor még mindenki a nagy esőzések hatása alatt állott. Mára már ha nem is lényegesen, de mégis esett a buza ára és mázsánként már 960-980 lejért kínálnak új búzát. Azonban még ez sem végleges ár, mert hivatalos körök remélik, hogy a buza ára 850-900 lejre száll alá és ennek megfelelőleg maximum 12 lejes kenyert fogunk enni.

Zürichben 2.47.50 a lej

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 14.) Francia frank 10.25, svájci frank 40, dollár 209, angol font 1020, szokol 6.20, lira 8, dinár 3.65, márka 50, osztrák schilling 30, magyar korona 335. **Kifizetések:** Páris 9.98, Zürich 41.20, Newyork 211, London 1030, Prága 6.30, Milánó 7.88, Belgrád 3.73, Berlin 50.70, Bécs 29.85, Budapest 328.

ZÜRICH TŐZSDÉNYITÉS. (Július 14.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.45, Newyork 515.25, London 2504.25, Páris 24.20, Milánó 19, Prága 15.25, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.10, Bucarest 2.47.50, Varsó 0.00098.57.50, Bécs 0.0072.55.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Július 14.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.45, Newyork 515.25, London 2504.25, Páris 24.17, Milánó 18.95, Prága 15.25, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.05.87.50, Bucarest 2.47.50, Varsó 0.00098.72, Bécs 0.0072.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 14.) **Kifizetések:** Páris 9.95, London 1026, Newyork 210, Milánó 8, Zürich 41, Bécs 30.25, Prága 6.30. — **Váltók:** Napoleon 795, aranymárka 51, leva 1.48, török lira 1.13, angol font 1020, francia frank 10.50, svájci frank 40, lira 8, drachma 3.50, dinár 3.58, dollár 209, lengyel márka 39, osztrák korona 31, magyar kor. 30, szokol 6.30.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. (Július 14.) Belgrád 1250-1258, dinár 1230-1252, Berlin márka 16.865-16.965, Bucarest 336-338, lej 341-345, Milánó 2615-2631, lira 2620-2642, Páris frank 3334-3354, Zürich 13.780-13.860, svájci frank 13.800-13.900.

= Takarékpénztári fuzió. Ma bejelentették az aradi törvényszék hivatalának, hogy a Butényi Codrul takarékpénztár összeolvadt a Victoria aradi takarékpénztárral.

Feladás szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Halálraitélték

a haigéri tömeggyilkost. Nyolcszoros halálítélet a nyolc gyilkosságért.

(Limbürg, július 14.) Angerstein, többszörös gyilkos gyárigazgatónak a bűnpörében ma este nyolc órakor mondották ki az ítéletet, amellyel a bűnös ember sorsát megpecsételték. Öt napig tartottak a tanúk kihallgatásai, amelyek után megkezdődtek a vád- és védőbeszédok. A tanúk kihallgatásából megállapították, hogy Angersteinre igen lesújtólag hatott, hogy felesége sokasem lehet anya és anyósával is a lehető legrosszabb viszonyban élt. Fritz Ottó dillenburgi kereskedő azt vallotta, hogy az Angerstein házaspár sokszor panaszkodott gyermeke telenségük miatt. Angerstein anyósát gyakran durva szavakkal illette. **Wagneré,** egy időhanytőzsde tulajdonosa ezzel szemben a házastársak viszonyát harmonikusnak mondta. Angersteiné azonban gyakran emlegette előtte, fél, hogy egyszer tűz üt ki náluk, vagy betörők hatolnak be hozzájuk. **Wieseré,** egy dillenburgi asszony, — egy Angerstein és az anyósa közti veszekedésnek volt a tanúja. **Zander** divatárusnő elmondotta, hogy egy ízben Angerstein hazafövétele után azt mesélte, hogy felesége kedvenc kutyáját az erdőben agyonlőve találta. Kijelentette, nem tudja megérteni, ki lőtte agyon a kutyát, mire Angerstein né közbeszóltott:

— Istenem, Frigyes, hiszen te voltál!

Sootbeer tanár, aki 1922-ben kezelte Angersteinét, nem fertőzést állapított meg rajta. Ez azt sejtette vele, hogy a házasság körül valami nincs rendben. Dr. Fenbaum orvosi szakvéleménye szerint Angersteinnél szellemi

gyengeségről szó sem lehet és csupán fizikai terheltséggel párosult tudóbbaj van jelen. Feltűnőnek tartja, hogy Angerstein memóriára félt a betörésektől és a lopásoktól s ebből gyengéje üldözési mániára enged következtetni. Angerstein elmondta neki, hogy feleségét számalomból ölte meg és csak azután kerítette hatalmába a vérszomj. Angerstein valamennyi gyilkosságát hideg ésszel követte el és szellemi elborulás nem jelentkezett nála. Szabad elhatározó képességét felesége betegsége korlátozta, azonban szadisztikus ösztönei nincsenek. Angerstein vallásosságának őszinteségét megállapítani nem lehet. Ezután elmondották a vád- és védőbeszédet s a bíróság ítélet-hozatára vonult vissza. A bíróság este nyolc órakor jelent meg ismét a tárgyalóteremben és kihirdette ítéletét, amely szerint Angerstein **nyolcrendbeli gyilkosság elkövetésében monáotta ki bűnösnek és mind a nyolc esetben külön halálraítélte.** Az ítélet értelmében polgárjogait elveszítette és azokat az eszközöket, amelyekkel a gyilkosságokat elkövette, elkobozzák. Angerstein az ítéletet nyugodtan fogadta és maga is beismerte, hogy olyan büncselekményeket követett el, amelyekért életével kell lakolnia.

MOLLI

x Az aradi Marosparti nyári mozgószínházban szerdán és csütörtökön: „Levél a tulvilágról“ társadalmi színmű 5 felvonásban, Olaf Fönssel a főszerepben és „A rakoncátlan kis Lola“ 1 felvonásos vígjáték kerül bemutatásra. Kezdeté pont háromnegyed 10 órakor.

xx Ma szerdán mutatja be az aradi Apolló a „Szerelmem jogán“ című szenzációs öt felvonásos filmdrámát. A főszerepet Heléna Makowszka a tökéletes megszokott nagystílusúval kifinomult technikával és feljegyzésnek újszerűségével játssza meg. — A film péntekig marad az aradi Apolló műsorán. Az előadások 6. fél 8 és egy negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jöni Csak felnőtteknek! Mesalina: mindenki szeretője! Jöni!

xi A „Gyimesi vadvirág“ az aradi Marosparti nyári mozgószínházban. A Marosparti nyári mozgószínház péntektől kezdve híres, régi népszerű mű kerül vetítésre. Gézy Istvánnak 1000 forintos díjjal kitüntetett magyar tárgyú 5 felvonásos színdarabját mutatják be. A filmre átdoigozott gyönyörű színjátékban csupa elsőrangú magyar színészek játszanak. Így a többek között Kiss Ferenc, Tury Elemér, K. Gömböri Vilma és Ungváry Lajos ismert neveket említhetjük fel mint főszereplőket. Előreláthatólag a filmek Aradon nagy közönsége lesz.

Allandó alkalmazást, esetleg csak a délutáni vagy délutáni órákra keres

örvölő, mérlegképes könyvelő és perfekt magyar-német levelező.

Levélbeni címeket az „Aradi Közlöny“ kiadójába „Perfekt munkaerő“ jelleg alatt kér. 1600

Magánház
4 szoba, fürdőszoba lakással, belvárosi, szívesen fogadja 570.000.- lejért, 2 lakásos ház, amelyből 1 négyzetes elfoglalható parkírozott udvarral, vilány- és vízvezetékekkel a piac közepén közelében 460.000 lejért eladó. Bővebbet: Győrffy „Mures“ Irodája Arad, Str. Untrei (Fábián Gábor-ucca). 15178

Szőlőskert 3 uccal fronton

Építettkel, gyümölcsfákkal, iskolával, heréssel, 3 holdas területen, elsőrendű helyen, parcellázási engedéllyel 800.000 lejért eladó. Bővebbet 15178

Győrffy „Mures“ Irodájában Arad Str. Untrei.

MENTŐSZEKRÉNYT

cséplőgépek, szemek, műhelyek részére legolcsóbban szállít
VOJTEK ÉS WEISZ
8961 DRÓGÉRIA ARAD.
Cégtelephely: Ladislav Ordeit.

Liszt- és terményüzlet

Óriási napi forgalommal, a belváros legforgalmasabb uccájában, áruk tisztahelyiségben, berendezéssel együtt, tökéletesen, 25.000 lejért eladó.

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Alkalmi vétel!

Magánház a szerb templom közelében augusztus 1-re elfoglalható 3 szobás lakással, virágos udvarral 210.000 lejért igen sürgősen eladó. Megbízott: Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Strada Garagiale

(v. Osiky Gergely-uccában) magánház, átvethető 4 szobás lakással, széles kapubejárattal, nagy telekkel 400.000 lejért eladó. Megbízott: Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Asztalost

kisebb javítási munkára
Herostin
Jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Nyaraló és fürdőző

előfizetőink figyelmébe!
Tessék kivágni és levelezőlapra felragasztva beküldeni:

Az Aradi Közlöny kiadóhivatalának

Arad,
Acsev. palota.
Kérem az Aradi Közlönnyt, mely eddig

címre jött, ezentúl a következő címre küldeni:

Név: _____
(Reklamációk elkerülése miatt kérjük, hogy a nevet, mint a helyiséget olvashatóan írja. A kiadóhivatal.)

A KÖZLÖNY nemcsak helyben, hanem országszerte olvassák, hirdetései ezért eredményesek. Próbálja meg!!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavonja, amelyek tartalmukkal fogva eredeti alakjukban nem közölhetők, azt minden egyes esetben megváltoztatva, illetve helyesbítve. * * * * * Hirdetéseket telefon utján is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Házasság.

SZAZEZHER lej készpénzzel, kelengye butorral férjhez menne utolsó anyai zsidó, jó állású utazóhoz. „Hozomány” jellegű teljes című leveleket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3952

Alkalmazás.

TIZENNÉGY—TIZENHAT éves napazmos fiúk könnyű munkára fővárosban. „Nora” kefégyár Arad. 3933.

MŰSZERÉSZ tanuló felvétetik. Gáspár Arad, Str. Horia 2. 3932

FÜSZERKERESKEDŐ 34 éves, azonnali belépésre állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3944

CSEPLÉSRE augusztus 10-től kitűnő, nagy 8-as Clayton, további 3-4 heti munkát keres. Követítő díjaztatik. Háromy gazdaság Arad, Strada Bănănescu 5. sz. 3945

KÉT ügyes kiszolgáló leány felvétetik. Ferenczéri Vásárosarnok. 3955

BEJARONOT keresek egész napra Arad, Str. Gheorghe Jonescu (gróf Károlyi-u.) 5. szám. 3957

KÖNYVELÉSBEN, irodai teendőket jártas leány alkalmazást keres. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 3954

SUCHE zu meinem 5 Jährigen Puben intelligentes deutsches Fraulein General-inspector Orbán Arad, Str. Moise Nicomara 13. 10246

TANONCNAK jobb család gyermeke felvétetik teljes ellátással, esetleg ruházattal is. Jó bánásmód és felszabadulás után tisztességes megélhetés biztosítva. Herrling üveg- és porcellán kereskedő Siria (Világos). 3958

IRODAKISASSZONY, aki a magyar nyelven kívül lehetőleg a román nyelvet is bírja, azonnali belépésre kerestetik. Jelenkezés sajtókezelő irt ajánlatokkal: Gábor Miklós csokoládégyárában Arad, Strada Cuza Voda (Tökölly Imre-ucca) 1. 3960

Lakás.

KÉTSZOBÁS butorozott lakrészt keres gyermektelen házaspár. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3961

Vétel és eladás.

VEGYI IPARI célokra destillált víz állandóan kapható Földes gyógyszer-tár Arad. 3726

ANTIKA álló óra, keleti és itten készített porzasszonyok, dupla ágyterítő filével, kézimunkák, vitrin, szalonok, hintaszék, gyermekágy, gyermekkosci, ebédlokrédeno, fotelok, asztalok, tükrös mosdó, komplett uriszoba, antik asztalok, 7 fiókos régi szekrény (comód) szekrény, ágyak, női íróasztalok, gyári szőnyegok, kárpizás ágy, matracok, scheslon terítő, vázák, festmények, billiárd dákók, dísz tárgyak, függönyök stb. igen jutányosan eladó Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I em. jobb. 1000

HARMINC MÉHCSALÁD, Országos, Osztrák és nagy Bocsonádi kaptárakban, kipergetlenül, eladó. Méhészet Csnád, p. Buieni. 3915

MINDENNEMŰ szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorok darabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bismányba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I em. jobb. 1000

EZUSTOT, antik butort magas árban veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermater garnitura restaurálva 18.000 lej. Salon Artistique Arad. 2601

VÁSÁRLUNK kecskint és barackot pálinkafőzés céljaira. Weiszberger likörgyár Arad, Bulev. Regina Maria 13. 3948

ZONGORA elsőrendű Beregszászy-féle, helyszüke miatt sürgősen eladó. Cím: „Fortuna” (Wallinger) irodában Arad, Str. Consistorului 31.

HENGERSZÉK kombinált Ganz, sikszita, négy részű, szabadonlengő, kis darabiztító fémeképesek, eladók Braun malomban Micsalacan. 10248

LEGFINOMABB perzasszonyeg 2x3 m. jutányosan eladó. Megtekinthető 1-3 óra között. Szőlősi, Arad, Str. Trib. Aranta (Damjanich-u.) 1. 10247

FOGKAUTSUK jutányos árban kapható „Kigyó” drogériában Arad, Str. Bratianu (Weitzer-u.) 7. 10246

KÖZLÖNYÖKÖT
azonnal folyósítottok.

Bővebbet:
Herzog Sándor Arad,
Str. Bratianu No. 17. (Weitzer J.-u.)

Üzletek.

ÉJTELI mutató, családi okok miatt sürgősen átadó Kiszénon. 3929

Oktatás.

ALSÓS GIMNAZISTÁK javító vizsgára való előkészítést elvállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3943

Ellátás.

JÓ ízletes házi koszt, ebéd és vacsora 1000 leiert, tisztviselőknek kedvezményben, házon kívül is kapható. Ferenczéri Vásárosarnok. 3956

Különféle.

ELADÓ egy teljesen új üzlethez való rollé tokkal együtt jutányos áron. Ugyanott lakatos tanuló fizetéssel felvétetnek. Bővebbet Welaz Jenő lakatosnál Arad, Bulev. Regina Maria 21. 10245

Executoriul Judecatoriei de ocol

Siria.

Nr. G. 800/3—1925.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIUNE.

ARVERESI HIRDETMEŢY.

Subsemnatul executor a judecatoriei de ocol Siria in senzul §-lui 102. de lege LX. din anul 1881 prin aceasta publica că in urma decisului din anul 1924 de sub 13052 al Judecatoriei de ocol Arad efectuandu-se in ziua de 26. Martie 1925. pentru suma de 2810 lei 80 bani si acc. executiunea de escontentare in favorul Agronomului Soc. Anonimă din Arad repr. prin adv. Dr. Emeric Zubor dom. in Arad contra dom. in Siria, mișcătoarele caprinse și supracuprinse cu aceasta ocazie și prețuite in suma de 8000.— lei și anume: 10. vase goale, se vor vinde prin licitație publică. Deci in urma decisului de sub. No. de sus 1925 a Judecatoriei de ocol Siria, pentru incasarea pretenziunei de lei 2610. cap. după aceasta din 14 Martie 1924 interese și spesele de 391 lei stabilite până astăzi se defige termen de licitație pe ziua de 18. Iulie 1925. ora 4 dim. in Siria la casa urmăritului și la aceia cumpărătorii, se invită cu aceia observare, că mișcătoarele din sus in senzul art. de lege LX. din anul 1881 §-ul 107—108. din partea celui mai sus acestea mișcătoare se vor vinde și sub prețul estimat.

Intrucât mișcătoarele licitante sau cuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat drept de escontentare, licitația se ordonă in senzul §. 120. alegii din 1881. și in favoarea acelor.

Siria la 29. Iunie 1925.

Executor judec. regesc.

Kóstolja meg! és csak azután terjessze a hírt annak, hogy a legjobb helyi borek Babucz Lajos „Mókus” vendéglőjében Aradon, Calos Sagana és Nama Pompiliu (Varjassy Lajos- és Kassa-ucca) sarak, kaphatók.

Oltönyöket ... 1650
Raglánokat ... 2000
Gummi kabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

Ministerul Agriculturii și Domeniilor

Pepiniera Statului Barațca.

No. 437./1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Se publica spre cunoștință generală că Pepinierei Statului Barațca va vinde in licitație publică in conformitate cu dispozițiunile Art. 73. asupra contabilității publică pe ziua 1. August a. c. fructele ce se vor recolta in toamnă curantă și așa cum se găsește astăzi pe pomi.

Circa : 49.000 kgr. mere,
300 kgr. pere,
15.000 kgr. prune,
500 kgr. gutui.

Odată cu oferta inchise și sigilată licitatorul va depune o garanție de 10% din suma oferită.

Adjudecatorul este obligat ca imediat ce primește înștiințare ca i s'a aprobat oferta să depună la Minister (Direcțiunea Viticulturii) sau la Pepiniera Barațca 50% din prețul total de vânzare.

Relații mai detaliate dă Administrație Pepinierei Barațca.

Seful pepinierei:
Șef de Regiune:

A. FORSTER.

Tüzifa
waggon-tételben legolcsóbb árban
boszerezhető

Klein és Weiner
fakereskedőknél ARAD,
Str. Nic. Grigorescu 3—4. (volt
Munkácsy-u.) Timisoara, Bul.
Carol 19. (v. Hunyadi-u.) Telefon:
Arad 5—31., Timisoara 21—22.

ENRILO babbávéval

keverve, alig különbözik a tiszta babbávéval. Ez a keverék az „ENRILO” által erősebb és tartalmasabb zamatot és több tápértéket kap. Az „ENRILO” használata a kávéfogyasztást olcsóbbá és takarékosabbá teszi. Az EnriLO egyedüli gyártói,

Franck Henrik Fiai

ögg, kezeskedik kitűnő minőségéért.

ENRILO.

Utlevelvizumozás Megbizások

Olesó! Gyors! Pontos! Naponta futárrindítás! PICHLER papírüzlet.
Künstler-vizum iroda LÖBL hírlapiroda.
(Dácia szállóval szemben.) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 669. Weinberger eipőüzlet